

Briuselis, 2019 06 14
COM(2019) 275 final

2019/0136 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

**kuriuo Portugalijai leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo
Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 193 straipsnio**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos¹ (toliau – PVM direktyva) 395 straipsnio 1 dalį Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali vieningai leisti bet kuriai valstybei narei taikyti specialias priemones, kuriomis nukrypstama nuo tos direktyvos nuostatų, kad būtų supaprastinta PVM surinkimo procedūra arba užkirstas kelias tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui.

Raštu (jį Komisija užregistravo 2018 m. liepos 2 d.) Portugalija paprašė leisti pradėti taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo PVM direktyvos 193 straipsnio, kuriuo nustatomas asmuo, kuriam tenka prievolė sumokėti PVM. Rašte (jį Komisija užregistravo 2018 m. lapkričio 27 d.) rašte Portugalija pateikė išsamesnės informacijos apie priemonę, kurią ji nori pradėti taikyti. 2018 m. gruodžio 18 d. Komisija nusiuntė Portugalijai raštą, kuriame pakvietė Portugaliją šį prašymą aptarti per dvišalį posėdį. Posėdis įvyko 2019 m. vasario 27 d. Portugalija patvirtino savo prašymą taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą ir rašte (jį Komisija užregistravo 2019 m. kovo 19 d.) pateikė papildomos informacijos.

Vadovaudamasi PVM direktyvos 395 straipsnio 2 dalimi, 2019 m. kovo 27 d. raštais Komisija pranešė kitoms valstybėms narėms apie Portugalijos prašymą. 2019 m. kovo 28 d. raštu Komisija pranešė Portugalijai, kad turi visą prašymui įvertinti būtiną informaciją.

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

PVM direktyvos 193 straipsnyje nustatyta bendra taisyklė: PVM moka prekes tiekiantis arba paslaugas teikiantis apmokestinamasis asmuo.

Pagal PVM direktyvos 395 straipsnį valstybės narės, siekdamos supaprastinti PVM surinkimo procedūrą arba užkirsti kelią tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui, gali taikyti priemones, kuriomis nukrypstama nuo PVM direktyvos nuostatų, jeigu tas priemones patvirtino Taryba.

Portugalija paprašė leisti taikyti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą tiekiant kamštieną, medieną, pušų kankorėžius ir nelukštentas pinijas, jei tas prekes gavęs asmuo yra apmokestinamasis asmuo, kuris turi registruotą buveinę, nuolatinę buveinę arba rezidavimo vietą Portugalijoje ir vykdo operacijas, už kurias jis turi teisę visiškai arba iš dalies atskaityti pirkimo PVM.

Portugalijos teigimu, miškininkystės sektorius – vienas iš ekonominės veiklos sektorių, kuriame sukčiavimo ir mokesčių slėpimo atvejų yra itin daug. Taip yra todėl, kad sektoriuje dominuoja daug mažų gamintojų ir rinkėjų, kurie toliau parduoda žaliavas perdirbimo įmonėms, nedeklaruodami ir nemokėdami pardavimo PVM. Tačiau perdirbimo įmonės yra vidutinio dydžio arba dideli apmokestinamieji asmenys ir juos galima lengvai nustatyti. Dėl tokio rinkos ir su ja susijusių įmonių pobūdžio atsiranda sukčiavimas PVM, o Portugalijos mokesčių administratoriui sunku su juo kovoti nepaisant sustiprintos kontrolės ir priemonių, kurių jau imtasi. Siekdama kovoti su šiuo piktnaudžiavimu, Portugalija norėtų pradėti taikyti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą kamštienos, medienos, pušų kankorėžių ir nelukštentų pinių tiekimui, nes tuomet prievolė mokėti PVM tektų nedideliame lengvai nustatomų perdirbimo įmonių skaičiui. Portugalijos teigimu, taip būtų pašalintos galimybės tokiam sukčiavimui PVM ir užkirstas kelias PVM pajamų praradimui.

¹ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

Nukrypti leidžiančios nuostatos paprastai taikomos ribotą laiką, kad būtų galima įvertinti, ar konkreti speciali priemonė yra tinkama ir veiksminga, ir kad valstybės narės turėtų laiko iki nukrypti leidžiančios priemonės galiojimo pabaigos nustatyti kitas įprastas atitinkamos problemos sprendimo priemones ir tuomet nebereikėtų pratęsti nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimo. Nukrypti leidžianti nuostata, kuri sudaro sąlygas taikyti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą, yra išskirtinai taikoma tik konkrečioms sritims, kuriose linkstama sukčiauti, ir tik kraštutiniu atveju.

Todėl atsižvelgiant į sukčiavimo galimybes pirmiau minėtame sektoriuje, siūloma pradėti taikyti nukrypti leidžiančią priemonę ir leisti Portugalijai taikyti šią nukrypti leidžiančią priemonę iki 2022 m. gruodžio 31 d. Kol ši nukrypti leidžianti priemonė galios, Portugalija turėtų įgyvendinti kitas įprastas priemones kovodama su sukčiavimu PVM ir užkirsdama jam kelią kamštienos, medienos, pušų kankorėžių ir nelukštentų pinių sektoriuje. Taigi, nebereikėtų nukrypti nuo Direktyvos 2006/112/EB 193 straipsnio, kiek tai susiję su šių prekių tiekimu.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Kitoms valstybėms narėms buvo leista taikyti panašias nukrypti leidžiančias nuostatas, susijusias su PVM direktyvos 193 straipsniu.

Taigi siūloma priemonė atitinka galiojančias PVM direktyvos nuostatas.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

PVM direktyvos 395 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Atsižvelgiant į PVM direktyvos nuostatą, kuria grindžiamas pasiūlymas, subsidiarumo principas netaikomas.

- **Proporcingumo principas**

Šis sprendimas yra susijęs su valstybei narei jos pačios prašymu suteiktu leidimu ir nėra įpareigojamojo pobūdžio.

Atsižvelgiant į ribotą nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo sritį, speciali priemonė yra proporcinga siekiamam tikslui.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma priemonė – Tarybos įgyvendinimo sprendimas.

Pagal Tarybos direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnį nukrypti nuo bendrų PVM nuostatų galima tik tada, kai tai vieningai leidžia Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu. Tarybos įgyvendinimo sprendimas yra tinkamiausia priemonė, nes jis gali būti skirtas atskirai valstybei narei.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Šis pasiūlymas grindžiamas Portugalijos pateiktu prašymu ir skirtas tik šiai valstybei narei.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

- **Poveikio vertinimas**

Tarybos įgyvendinimo sprendimo pasiūlymo tikslas – užkirsti kelią tam tikroms mokesčių slėpimo ir vengimo formoms kamštienos, medienos, pušų kankorėžių ir nelukštentų pinių tiekimo sektoriuje. Atvirkštinio apmokestinimo mechanizmas turėtų padėti Portugalijai toliau kovoti su sukčiavimu PVM šiame sektoriuje. Todėl nukrypti leidžianti priemonė turės galimą teigiamą poveikį.

Dėl siauros nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo srities ir riboto taikymo laikotarpio jos poveikis bet kuriuo atveju bus ribotas.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas ES biudžetui neigiamo poveikio neturi.

5. KITI ELEMENTAI

Pasiūlymo galiojimas yra riboto laikotarpio.

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo Portugalijai leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 193 straipsnio

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos¹, ypač į jos 395 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) raštu (jį Komisija užregistravo 2018 m. liepos 2 d.) Portugalija paprašė leisti pradėti taikyti specialiąją priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB 193 straipsnio, tiekiant kamštieną, medieną, pušų kankorėžius ir nelukštentas pinijas, jei prekes gavęs asmuo yra apmokestinamasis asmuo, kuris turi registruotą buveinę, nuolatinę buveinę arba rezidavimo vietą Portugalijoje ir vykdo operacijas, už kurias jis turi teisę visiškai arba iš dalies atskaityti pirkimo PVM. Raštuose (juos Komisija užregistravo 2018 m. lapkričio 27 d. ir 2019 m. kovo 19 d.) Portugalija Komisijai pateikė išsamesnės informacijos;
- (2) pagal Direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą Komisija 2019 m. kovo 27 d. raštais pranešė kitoms valstybėms narėms apie Portugalijos prašymą. 2019 m. kovo 28 d. raštu Komisija pranešė Portugalijai, kad turi visą prašymui įvertinti būtiną informaciją;
- (3) Portugalijos teigimu, Portugalijos miškininkystės sektorius – vienas iš ekonominės veiklos sektorių, kuriame sukčiavimo ir mokesčių slėpimo atvejų yra itin daug. Taip yra todėl, kad sektoriuje dominuoja daug mažų gamintojų ir rinkėjų, kurie toliau parduoda žaliavas perdirbimo įmonėms, nedeklaruodami ir nemokėdami pardavimo PVM. Dėl tokio rinkos ir su ja susijusių įmonių pobūdžio atsiranda sukčiavimas PVM, o Portugalijos mokesčių administratoriui sunku su juo kovoti nepaisant sustiprintos kontrolės ir priemonių, kurių jau imtasi. Siekdama kovoti su piktnaudžiavimu, Portugalija norėtų pradėti taikyti atvirktinio apmokestinimo mechanizmą kamštienos, medienos, pušų kankorėžių ir nelukštentų pinijų tiekimui, nes tuomet prievolė mokėti PVM tektų nedideliame lengvai nustatomų perdirbimo įmonių skaičiui. Portugalijos teigimu, taip būtų pašalintos galimybės tokiam sukčiavimui PVM ir užkirstas kelias PVM pajamų praradimui;
- (4) todėl Portugalijai turėtų būti leidžiama ribotą laikotarpį – iki 2022 m. gruodžio 31 d. – taikyti nukrypti leidžiančią priemonę;
- (5) nukrypti leidžiančios nuostatos paprastai taikomos ribotą laiką, kad būtų galima įvertinti, ar konkreti nukrypti leidžianti priemonė yra tinkama ir veiksminga. Nukrypti

¹ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

leidžiančios nuostatos suteikia valstybėms narėms laiko iki nukrypti leidžiančios priemonės galiojimo pabaigos nustatyti kitas įprastas atitinkamos problemos sprendimo priemones ir tuomet nebereikia pratęsti nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimo. Nukrypti leidžianti nuostata, kuri sudaro sąlygas taikyti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą, yra išskirtinai taikoma tik konkrečioms sritims, kuriose linkstama sukčiauti, ir tik kraštutiniu atveju. Todėl Portugalija turėtų iki šios nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimo pabaigos įgyvendinti kitas įprastas kovos su sukčiavimu PVM ir jo prevencijos priemones kamštienos, medienos, pušų kankorėžių ir nelukštentų pinių sektoriuje, taigi neberekėtų nukrypti nuo Direktyvos 2006/112/EB 193 straipsnio, kiek tai susiję su šių prekių tiekimu;

- (6) nukrypti leidžianti priemonė neturės neigiamo poveikio Sąjungos nuosaviems ištekliams, gaunamiems iš PVM,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nukrypstant nuo Direktyvos 2006/112/EB 193 straipsnio, Portugalijai leidžiama nustatyti, kad prievolė sumokėti PVM tenka apmokestinamajam asmeniui, kuriam tiekama kamštiena, mediena, pušų kankorėžiai ir nelukštentos pinijos, jei jis yra apmokestinamasis asmuo, kuris turi registruotą buveinę, nuolatinę buveinę arba rezidavimo vietą Portugalijoje ir vykdo operacijas, už kurias jis turi teisę visiškai arba iš dalies atskaityti pirkimo PVM.

2 straipsnis

Šis sprendimas taikomas nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Portugalijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas